

Fractie PvdA  
T.a.v. mevrouw J. Geerdink en  
de heer A. de Vries  
Postbus 5100  
7600 GC ALMELO

*Postadres:*  
**Gemeente Almelo**  
**Postbus 5100**  
**7600 GC Almelo**

*Bezoekadres:*  
**Haven Zuidzijde 30**  
**7607 EW Almelo**

telefoon: **(0546) 54 11 11**  
e-mail: **[gemeente@almelo.nl](mailto:gemeente@almelo.nl)**  
internet: **[www.almelo.nl](http://www.almelo.nl)**

|                                                        |                                        |                                     |                                    |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|
| <b>Uw brief</b><br>16 september<br>2019                | <b>Uw kenmerk</b>                      | <b>Ons kenmerk</b><br>UIT - 1989970 | <b>Datum</b><br>10 december 2019   |
| <b>Bijlage(n)</b>                                      | <b>Doorkiesnummer</b><br>0546-54 11 11 | <b>Behandeld door</b><br>D. Kraan   | <b>Zaaknummer</b><br>DCS - 1966241 |
| <b>Onderwerp</b><br>Schriftelijke vragen spookjongeren |                                        |                                     |                                    |

Geachte mevrouw Geerdink en heer De Vries,

Naar aanleiding van uw brief van 16 september jl. en de daarin gestelde vragen over spookjongeren kunnen wij u het volgende melden.

**1. Bent u bekend met de recente berichtgevingen over spookjongeren, onder andere van de NOS?**

Ja, die zijn ons bekend.

**2. Heeft het college een beeld van de hoeveelheid spookjongeren in Almelo? Zo nee, waarom niet en wat gaat het college doen om deze spookjongeren in beeld te krijgen?**

Onder spookjongeren verstaan wij jongeren tot 27 jaar die niet ingeschreven staan in de BRP.

Voor deze jongeren geldt Jarabee lokaal als het aanspreekpunt voor alle professionals in en buiten de gemeente die in aanraking komen met spookjongeren. In 2017 zijn er bij de bemoeizorgers voor jongeren van Jarabee 42 meldingen geweest. In 2018 43 meldingen en in 2019 tot nu toe 33. Deze jongeren komen niet allemaal daadwerkelijk in begeleiding. Sommige jongeren zijn terugverwezen naar een andere regio of een andere hulpverleningsinstantie. Er zijn ook altijd wel jongeren die (nog) niet open staan voor hulp en niet "aanhaken". Sommige van deze jongeren lossen het uiteindelijk zelf op, maar vaak ziet Jarabee ze een aantal jaar later terug met een (grotere) rugzak met problemen.

**3. Heeft het college ervaring vanuit de gemeente of hulpverlenende instanties met spookjongeren? Zo ja, tegen welke specifieke knellende regels lopen ze (de jongeren) aan? Zo nee, ligt daar niet een rol/verantwoordelijkheid voor de lokale overheid?**

Ja, er is ervaring mee. De specifieke problemen die worden onderkend zijn:

- Jongeren hebben onvoldoende inkomen voor het huren van een geschikte woonruimte.
- Multiproblematiek waardoor een jongere niet in aanmerking komt voor een huurwoning.
- Voorwaarden (tijd en regels) voor het aanvragen van een uitkering.
- Zwerfgedrag over verschillende gemeenten waardoor een jongere geen recht meer heeft op een uitkering.
- Wachtlijsten bij psychische hulpverlening en wijkcoaches en beschermd wonen-plekken.

Net als bij andere inwoners geldt ook voor spookjongeren dat we willen dat ze zelf zoveel mogelijk doen; indien nodig zijn er vrijwilligers of professionals die jongeren kunnen helpen als ze daarvoor open staan.

**4. Zijn u situaties bekend dat ouders in Almelo in de bijstand hun kinderen uitschrijven zodra ze 21 jaar worden, vanwege het feit dat de uitkering dan daalt omdat verwacht wordt dat de persoon in kwestie kan meebetalen in het huishouden? Hoe gaat u daar mee om?**

Dit komt inderdaad voor. Ook als een jongere 18 jaar wordt, terwijl het dan nog geen gevolgen heeft voor ouders. Mensen kennen de regels niet altijd even goed en willen niet in de problemen komen. Meestal speelt er veel meer dan alleen de korting op de uitkering/toeslagen, dus willen de jongeren ook zelf niet altijd terug of hun ouders tot last zijn.

Als een andere bewoner, eigenaar, verhuurder of een instantie aangeeft dat een jongere er niet woont, dan is dat een reden om een adresonderzoek op te starten. Er wordt altijd zorgvuldig gehandeld in de procedure adresonderzoek BRP voordat er wordt overgegaan tot een uitschrijving uit de BRP, het zogenaamde uitschrijven met bestemming “vertrokken onbekend waarheen”.

**5. Momenteel draait het landelijk actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, onderdeel van de Actieagenda van het ministerie van VWS (Almelo is daarin geen pilot gemeente). Vanuit deze Actieagenda doet de staatssecretaris een oproep aan iedereen om een steentje bij te dragen aan het oplossen van dak- en thuisloosheid onder jongeren: gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, zorg- en onderwijsinstanties, woningcorporaties, professionals én medeburgers worden uitgedaagd zichzelf de vraag stellen: wat kan ik doen om dak- en thuisloosheid onder jongeren te voorkomen en op te lossen? De vraag is: in hoeverre en op welke wijze vindt dit vaste grond in (het beleid van het college van) Almelo?**

Staatssecretaris Blokhuis heeft het Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren ingesteld. Voor Twente doet Enschede mee als pilotgemeente. Doel is geen enkele jongere meer langdurig (langer dan drie maanden) in de opvang of op straat. Enschede deelt de uitkomsten met Almelo als centrumgemeente voor maatschappelijke opvang en bemoeizorg. De aanvraag vanuit Enschede is gericht op het versterken van initiatieven waar in Enschede, in de regio en ook in Almelo al aan gewerkt wordt.

**6. In Amsterdam lijken de eerste resultaten succesvol bij het proactief benaderen van deze jongeren, voordat ze uitgeschreven worden op een adres. Aan welke acties denkt het college, die het meeste effect sorteren?**

Wij zetten in op zorgvuldig adresonderzoek en de opdracht aan Jarabee zoals bij de beantwoording bij vraag 2 is weergegeven.

**7. Naast het proactief benaderen van jongeren die uitgeschreven dreigen te worden, zijn er nu ook al jongeren daadwerkelijk nergens meer bekend. Welke acties gaat het college ondernemen voor deze jongeren om de verblijfplaats te achterhalen?**

Ongeveer 5 tot 10 keer per jaar signaleert het Klant Contact Centrum adresloze jongeren. De uitvoerende professionals in het sociaal domein – zorgcoaches en preventiemedewerkers – proberen dan een postadres te verkrijgen voor deze persoon, zodat het aanvragen van een identiteitsbewijs en een uitkering weer mogelijk is.

Degene die een persoon van een adres wil laten uitschrijven wordt bevraagd, om informatie te verkrijgen waarom het adresonderzoek gestart moet worden en om zoveel mogelijk

contactinformatie te bemachtigen, zoals email en telefoonnummer en (mogelijke) verblijfsplaats(en). Ook wordt er op allerlei manieren getracht om in contact te komen met de persoon die “in onderzoek” staat. Overigens is voor de wet BRP de reden voor een adresonderzoek minder relevant. Voor de BRP is het feit dat een persoon ingeschreven moet staan op het adres waar hij feitelijk woonachtig is leidend. Geeft een andere bewoner, eigenaar, verhuurder of een instantie aan dat een persoon er niet woont, dan is dat een reden om het adresonderzoek op te starten.

**8. Een van de redenen voor jongeren om niet ingeschreven te staan is dat ze onvindbaar willen zijn voor deurwaarders en schuldeisers. Is het college voornemens deze jongeren een duurzaam traject aan te bieden zodat er geen drempel meer is om zich niet in te schrijven op een adres, door ze niet meer los te laten en ze te helpen met onder andere het oplossen van hun schulden? Zo nee, waarom niet? Bent u het met ons eens dat niemand hoort te spoken, en al zeker zij niet?**

Binnen het Schuldenlab Almelo wordt een start gemaakt met het project: Jongeren Perspectief Fonds (JPF). Het JPF biedt een innovatieve aanpak aan jongeren van 18 tot en met 27 jaar die door schulden belemmerd worden in hun maatschappelijke ontwikkeling. Niet de schuld maar het toekomstperspectief van jongeren staat binnen het JPF centraal. Binnen het JPF wordt integraal naar de leef- en woonsituatie van de jongere gekeken en een perspectiefplan op maat gemaakt, met doelen waaraan de jongere gaat werken. Vanuit het JPF worden jongeren waar mogelijk begeleid naar werk of school, of ondersteund in het continueren ervan. Aan schuldeisers wordt een saneringsbedrag geboden. Dit saneringsbedrag vormt een schuld tussen het JPF en de jongere. Alle jongeren lopen een maatschappelijke stage om sociaal bewustzijn te creëren. Afhankelijk van de inkomenssituatie betalen de jongeren de restschuld terug in natura (bijv. stage) of in geld. Dit project is gericht op jongeren in het algemeen en niet gericht op een specifieke groep jongeren.

Dat sommige individuele jongeren ervoor kiezen om “te spoken” valt niet altijd te voorkomen.

**9. Kunt u zich voorstellen dat ‘je melden’ als spookjongere, met een perspectief van onderbrengen in een dak- en thuislozenvoorziening, waar je tussen criminelen en verslaafden kan geraken, niet de oplossing en het perspectief is voor hem of haar? Het kan een reden zijn onder de radar te blijven. Op welke wijze kunnen we dit dilemma omzetten in een gezond perspectief?**

We zullen in Almelo met alle professionals en ook als samenleving alert moeten zijn als jongeren in de problemen komen. Via de Toegang Sociaal Domein in de wijken kunnen inwoners signalen kwijt en kunnen jongeren op een laagdrempelige manier terecht of worden ondersteund (al dan niet via bemoeizorg van Jarabee).

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Almelo,  
de secretaris,                      de burgemeester,